

Richard en zijn vader Wout Maas

De teelt is nog steeds in trek

De bietenteelt heeft nog steeds niets van haar aantrekkingskracht verloren. Nog steeds stappen nieuwe telers in de teelt. Zoals de familie Maas uit Markelo.

Bij de familie Maas gaat dit voorjaar voor het eerst in de bedrijfshistorie bietenzaad de grond in: Annemonika KWS en Nevis van SESVanderHave. Beide met resistentie tegen rhizoctonia. Het wordt een jaar met ondersteuning van een teeltbegeleider. "Het eerste jaar moet goed zijn", zegt Richard Maas (31). "Dat het dan wat extra euro's kost, maakt niet uit. Je bouwt zo wat ervaring op en kunt daarna zelf conclusies trekken over je gewas. Uiteindelijk moet je het toch vooral zelf doen. Ervaring opdoen kost nou eenmaal geld."

Aardappelen voor Aviko

De familie Maas heeft een bedrijf met een opmerkelijke historie. Het begon in 1953 met de overgrootvader van Richard: een Amsterdammer die in

Markelo neerstreek, melkrijder werd en vervolgens loonwerk ging doen. In 1975 voegden zijn opvolgers daar als gespecialiseerde tak grondboringen aan toe, want: "Er was markt voor. En alleen loonwerk is geen vetpot." De inkomsten werden vervolgens stelselmatig geïnvesteerd in vernieuwing en verbreding: in machines en in landbouwgrond om met de teelt van snijmaïs en graan de markt te kunnen bedienen. Aan afzetmogelijkheden geen gebrek, want Markelo en omgeving is een veehouderijgebied bij uitstek.

Met een afnemende vraag naar maïs en een krimpende veehouderij in het vooruitzicht werd in 2016 het bouwplan uitgebreid met de teelt van consumptieaardappelen voor Aviko. "Om daluren op te vullen en machines beter te benutten." De eerste oogst was hoopgevend. Het tweede jaar werd ook wat vrij geteeld, maar dat liep door overaanbod financieel wat

minder. In 2018 volgden 10 hectare zetmeelaardappelen voor Avebe.

"We zijn zo met onze overtonnen in jaren van overaanbod wat flexibeler in de afzet", aldus Richard.

Dat Maas voor Aviko teelt, is toeval, zegt hij. "De fabriek staat in de buurt. Vandaar. Achteraf gezien past Aviko heel goed bij ons. Het is een gedegen bedrijf. Ze weten wat ze willen en ze doen met een breed assortiment aan aardappelproducten aan risicospreiding. Dat spreekt mij aan."

Maas wilde aanvankelijk alleen fritesaardappelen telen, maar dat wilde Aviko niet. "Als nieuwkomers zijn we daarom eerst voor de vlokkenproductie gaan telen. Daarin kan het minder mis gaan." Inmiddels teelt Richard ook voor frites en koelvers. Hij levert deels op contract, deels in de poule, deels op marktprijs. Met afzetgarantie.

“De massa gaat onder contract. Een klein deel is vrij.” Alles wordt geleverd af land. Een bewaarschuur heeft hij niet.

Afgelopen jaar werd noodgedwongen door de coronacrisis tussentijds het teeltplan aangepast. In plaats van 100 werden het 85 hectare aardappelen. Een deel van het pootgoed werd vernietigd. Richard: “We hebben alleen de contracten vol geleverd en het kostendekkend kunnen houden. Vorig jaar deed je het daarmee goed in de teelt.” Op de vrijgevallen 15 hectare kwam zomergerst.

Waterputten

De familie Maas hecht aan risicospreiding. Dat brengt gelijkmatigheid en evenwicht. Die strategie betaalt zich uit. Zo heeft de familie zich ook gespecialiseerd in het boren van brandputten en waterputten voor beregening en in waterbehandeling (ontijzering van grondwater). Vorig jaar was een topjaar voor de waterputten. Dankzij de extreme droogte. De ‘thuismarkt’ is Oost-Nederland, gebied met veel hoge zandgrond. “Maar we komen ook regelmatig in het noorden en het zuiden van Nederland”, vertelt Richard, samen met zijn vader Wouter verantwoordelijk voor deze tak, de akkerbouw en het loonwerk. De akkerbouw en het loonwerk zijn ondergebracht in Maas Markelo,

een BV met zeven medewerkers. De kunst is de filtere buizen waar het water doorheen moet, precies bij een waterlaag te krijgen. Vaak moet daarvoor na de zandlaag eerst nog door een kleilaag geboord worden en moeten onderweg keien in de grond worden weggewerkt. De putten zijn doorgaans 20 tot 60 meter diep. Afhankelijk van de diepte en de bodemsituatie is het boorwerk in een halve tot maximaal hele dag klaar.

‘We willen verder groeien in bieten’

Op zijn eigen bedrijf heeft Maas zo’n dertig waterputten en drie haspels. De percelen liggen verspreid in een straal van 15 kilometer rondom het bedrijf. “Als je genoeg neerslag hebt, kun je hier goed telen”, zegt Richard. “Het verschil in opbrengst zit hem vaak in de vochtvoorziening in de bodem. Je hebt hier percelen, waar je 30 tot 40 millimeter beregent en waar je pas na twee weken terug hoeft te komen. Maar er zijn er ook waar je de volgende dag weer naartoe moet.” Een goede waterput is dan geen luxe.

Efficiency voorop

De intentie om bieten te telen was er al langer. “Je kijkt naar de marktmogelijkheden, de financiële opbrengst en de werkspreiding op je bedrijf. Je googlet wat. Leest teelthandleidingen,

luistert naar praktijkervaringen van collega’s, spreekt een teeltbegeleider en je trekt je conclusies”, vertelt Richard over de keuze. “Bieten passen het beste bij ons bedrijf”, zegt hij. “Cichorei had ook gekund, maar dat is iets ingewikkelder qua arbeidsspreiding. Ook uien hebben we overwogen, maar dat is te riskant. Daar luistert het spuiten erg nauw. Dat moet tot op de dag nauwkeurig. Dat is bij ons niet altijd haalbaar.”

Dat de start van de bietenteelt enkele jaren heeft geduurd, had een reden. Er waren te weinig LLB’s beschikbaar. “Om te kunnen beginnen heb je er 500 nodig. Dat is zo’n 6 hectare. Dat is voor ons te weinig in verband met de efficiency. Wij proberen altijd te clusteren met spuiten. Dat geeft minder schoonmaakwerk en je hebt geen restmiddel. Uiteindelijk is het toch ook bouwen aan de kostprijs.” Met de 22 hectare die hij nu gaat telen, kan hij met zijn Agrifac Condor-spuit die efficiëncyslag wel maken. Inmiddels heeft Maas ook al een bietenzaaimachine. Een bietenrooier staat nog op het verlanglijstje, “want we willen verder groeien”, verzekert Richard. “We willen met een getrokken rooier gaan werken. Maar tijdelijk een rooier inhuren van een collega-loonwerker vinden we ook geen probleem.”

Ton Schönwetter